

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
TEŞEKKÜR.....	9
İÇİNDEKİLER	11
KISALTMALAR	19
GİRİŞ	21

BİRİNCİ BÖLÜM

DİJİTALLEŞME, DİJİTAL TİCARET VE DİJİTAL TİCARİ İŞLEM KAVRAMINA GENEL BİR BAKIŞ

Ş1. DİJİTALLEŞME KAVRAMI VE DİJİTALLEŞMENİN TİCARETE ETKİLERİ	25
I. DİJİTALLEŞME KAVRAMI	25
II. DİJİTALLEŞMENİN TİCARETE ETKİLERİ	28
A. Genel Olarak	28
B. Dijitalleşmenin Ticaretin Boyutlarına Etkileri	29
C. Dijitalleşmenin Ticaretin Kapsamına Etkileri	33
D. Dijitalleşmenin Ticaretin Gerçekleştirilme Hızına Etkileri.....	34
Ş2. DİJİTAL TİCARET, KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ VE ELEKTRONİK TİCARETTEN AYIRT EDİLMESİ	35
I. DİJİTAL TİCARET.....	35
A. Genel Olarak.....	35
B. Dijital Ticaretin Tanımı.....	35
C. Dijital Ticaretin Kapsamı.....	36
II. DİJİTAL TİCARETİN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ.....	38
A. Genel Olarak.....	38
B. İşlemin Niteliği.....	39
C. İşleme Konu Olan Mal veya Hizmetler	40
1. Mallar.....	40
2. Hizmetler	40
D. İşlemi Gerçekleştiren Aktörler	41
III. DİJİTAL TİCARETİN ELEKTRONİK TİCARETTEN AYIRT EDİLMESİ	42
Ş3. DİJİTAL TİCARİ İŞLEM KAVRAMINA GENEL BİR BAKIŞ.....	45
I. GENEL OLARAK.....	45

II. ICC VE ICC'NİN OLUŞTURDUĞU YEKNESAK KURALLAR	45
A. ICC	45
B. Genel Olarak ICC'nin Yeknesak Kuralları ve Nitelikleri	47
C. ICC'nin Dijital Ticari İşleme İlişkin Yeknesak Kuralları	48
III. DİJİTAL TİCARİ İŞLEM KAVRAMI	49
A. Ana Hatlarıyla Dijital Ticari İşlem Kavramı	49
B. Dijital Ticari İşlem Terminolojisi	51

İKİNCİ BÖLÜM

URDTT'NİN HUKUKİ NİTELİĞİ VE DİJİTAL TİCARİ İŞLEMİN HUKUKİ YAPISI

Ş4. URDTT'NİN HUKUKİ NİTELİĞİ VE DİJİTAL TİCARİ İŞLEM KAVRAMIYLA BAĞLANTISI	53
I. URDTT'NİN HUKUKİ NİTELİĞİ	53
A. Genel Olarak	53
B. URDTT'nin Yasa Niteliğinde Olup Olmadığı Hususu	53
C. URDTT'nin Milletlerarası Anlaşma Niteliğinde Olup Olmadığı Hususu	54
D. URDTT'nin Örf ve Âdet Hukuku Kuralları Niteliğinde Olup Olmadığı Hususu	54
E. URDTT'nin Ticari Teamül Niteliğinde Olup Olmadığı Hususu	56
F. URDTT'nin Lex Mercatoria Niteliğinde Olup Olmadığı Hususu	58
G. URDTT'nin Genel İşlem Koşulu Niteliğinde Olup Olmadığı Hususu	58
H. Değerlendirme	60
II. URDTT'NİN DİJİTAL TİCARİ İŞLEM KAVRAMIYLA BAĞLANTISI	64
Ş5. DİJİTAL TİCARİ İŞLEMİN HUKUKİ YAPISI	65
I. DİJİTAL TİCARİ İŞLEMİN TANIMI	65
II. DİJİTAL TİCARİ İŞLEMİN TARAFLARI	65
A. Genel Olarak	65
B. Dijital Ticari İşlemin Taraflarıyla Olan İlişkisi Sebebiyle Ticari Satış Kavramının İncelenmesi	66
C. Temel Taraflar	67
1. Genel Olarak	67
2. Temel Olarak Satıcı ve Alıcının Yükümlülükleri	69
a. Genel Olarak	69
b. Satıcının Yükümlülükleri	70
c. Alıcının Yükümlülükleri	71
D. Temel Tarafların Yanında Dijital Ticari İşlem Sürecine Katılanlar	72
1. Finansal Hizmet Sağlayıcısı	73

a.	Finansal Hizmet Sağlayıcısının Tanımı	73
b.	Finansal Hizmet Sağlayıcısının Türleri	73
c.	Finansal Hizmet Sağlayıcısının Görevleri	74
d.	Finansal Hizmet Sağlayıcısının Bağımsızlığı	74
2.	Ödeme Yükümlülüğünden Kaynaklanan Hak ve Yetkileri Devralan	75
III.	DİJİTAL TİCARİ İŞLEME İLİŞKİN SÜRECİN İŞLEYİŞİ	75
V.	DİJİTAL TİCARİ İŞLEMİN HUKUKİ NİTELİĞİ	81
A.	Genel Olarak	81
B.	Dijital Ticari İşlemin Hukuki İşlem Teşkil Etmesi	81
C.	Dijital Ticari İşlemin Taraflar Arasında Kurulan Bir Sözleşme Niteliğinde Olması	82
1.	Genel Olarak	82
2.	Dijital Ticari İşlem Sözleşmesinin Niteliği	83
a.	Dijital Ticari İşlem Sözleşmesinin Bir Elektronik Sözleşme Niteliğinde Olması	83
b.	Dijital Ticari İşlem Sözleşmesinin Sui Generis Sözleşme Niteliğinde Olması	86
i.	İsimsiz Sözleşmeler ve İsimsiz Sözleşme Türü Olarak Sui Generis Sözleşmeler	86
ii.	Dijital Ticari İşlem Sözleşmesinin Sui Generis Sözleşme Niteliğinde Olması	88
D.	Dijital Ticari İşlemlerin TTK Bağlamında Ticari İşe Vücut Vermesi	89
VI.	DİJİTAL TİCARİ İŞLEMİN UNSURLARI	91
A.	Genel Olarak	91
B.	Kurucu Unsur: Elektronik Kayıtlar	92
1.	Elektronik Kayıtların Tanımı ve İşlevi	92
2.	Elektronik Kaydın Ön Koşulları	93
a.	Elektronik Kayda Dair Kimlik Doğrulaması Yapılabilmesi	93
b.	Elektronik Kaydın İncelenebilmesi	94
3.	Elektronik Kayıtların Ortadan Kaldırılması	95
4.	Elektronik Kayıtların Dijital Ticari İşlemin Hükümlerine Uygunluk Göstermemesi	96
5.	Elektronik Kayda İlişkin Veri Bozulması	98
C.	Geçerlilik Unsuru: Elektronik Kayda Eklenen Elektronik İmza	100
1.	Genel Olarak URDTT Bağlamında Elektronik İmza	100
2.	Elektronik İmzanın URDTT Bağlamında Dijital Ticari İşlemlerin Geçerlilik Unsurunu Oluşturması	101

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİJİTAL TİCARİ İŞLEMDE ÖDEME

§6. DİJİTAL TİCARİ İŞLEMDE ÖDEMENİN HUKUKİ YAPISI.....	105
I. DİJİTAL TİCARİ İŞLEMDE ÖDEME İLE BAĞLANTISI BAKIMINDAN AKREDİTİF VE BANKA ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN TEMEL YAPILARININ ELE ALINMASI	105
A. Genel Olarak	105
B. Akreditif	106
1. Akreditifin Tanımı	106
2. Akreditifin Hukuki Niteliği	107
3. Akreditifin Tarafları	108
a. Genel Olarak	108
b. Akreditif Amiri	108
c. Lehtar	108
d. Akreditif Bankası	109
e. Diğer Bankalar	110
4. Akreditifin İşleyişi	110
5. Akreditifin Bağımsız Niteliği	111
6. Akreditifin Münhasıran Belgelerle İlgili Olması-Mallarla İlgili Olmaması	114
7. Akreditifin Tarafları Arasındaki Hukuki İlişkiler	115
a. Amir ile Lehtar Arasındaki İlişki	115
b. Amir ile Akreditif Bankası Arasındaki İlişki.....	116
c. Akreditif Bankası ile Lehtar Arasındaki İlişki	117
C. Banka Ödeme Yükümlülüğü.....	119
1. Banka Ödeme Yükümlülüğünün Tanımı ve Kavramsal Çerçevesi.....	119
2. Banka Ödeme Yükümlülüğünün Hukuki Niteliği	122
3. Banka Ödeme Yükümlülüğü İlişkisinin Tarafları	124
a. Genel Olarak.....	124
b. Alıcı	125
c. Satıcı	125
d. Alıcının Bankası.....	125
e. Satıcının Bankası/Lehtar Banka	126
f. Diğer Bankalar	126
4. Banka Ödeme Yükümlülüğünün İşleyişi	126
5. Banka Ödeme Yükümlülüğünün Bağımsız Niteliği.....	128

6. Banka Ödeme Yükümlülüğünün Münhasıran Elektronik Verilerle İlgili Olması-Mallarla İlgili Olmaması	129
7. Banka Ödeme Yükümlülüğünün Tarafları Arasındaki Hukuki İlişkiler.....	130
II. DİJİTAL TİCARİ İŞLEMDE ÖDEMENİN AKREDİTİF VE BANKA ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ İLE MUKAYESELİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ	131
A. Genel Olarak.....	131
B. Dijital Ticari İşlemin Akreditif ve Banka Ödeme Yükümlülüğünün Temel Yapılarıyla Mukayese Edilmesi.....	132
1. Dijital Ticari İşlemin Tarafları Bakımından	132
2. Dijital Ticari İşlemin İşleyişi Bakımından	135
III. DİJİTAL TİCARİ İŞLEMDE ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ	136
A. Ödeme Yükümlülüğünün Yapısı.....	136
1. Ödeme Yükümlülüğünün Tanımı	136
2. Ödeme Yükümlülüğünün Tarafları.....	137
3. Ödeme Yükümlülüğünden Kaynaklanan Borcun Doğumu.....	137
4. Ödeme Yükümlülüğünün İçerdiği Zorunlu Veri Unsurları.....	138
5. Ödeme Yükümlülüğünün Değiştirilmesi veya Ödeme Yükümlülüğünden Dönülmesi.....	139
B. Ödeme Yükümlülüğünün Hukuki Niteliği	140
1. Genel Olarak	140
2. Ödeme Yükümlülüğünün Arz Ettiği Hukuki İlişkinin Niteliği	140
a. Ödeme Yükümlülüğünün Soyut Borç Tanıması Niteliğinde Olması Bakımından	140
b. Ödeme Yükümlülüğünün Geciktirici Şarta Bağlı Olması Bakımından	143
3. Ödeme Yükümlülüğünü Gösteren Elektronik Kayıt Biçimindeki Belgenin Hukuki Niteliği.....	145
a. Ödeme Yükümlülüğünü Gösteren Elektronik Kayıt Biçimindeki Belgenin Kıymetli Evrak Niteliğinde Olmaması Bakımından	145
b. Ödeme Yükümlülüğünü Gösteren Elektronik Kayıt Biçimindeki Belgenin Poliçe Niteliğinde Olmaması Bakımından	149
i. Genel Olarak.....	149
ii. Ödeme Yükümlülüğünü Gösteren Elektronik Kayıt Biçimindeki Belgenin Poliçe ile Benzerlik Arz Eden Hususları.....	150

iii.	Ödeme Yükümlülüğünü Gösteren Elektronik Kayıt Biçimindeki Belgenin Zorunlu Unsurlar Bakımından Poliçeyle Mukayese Edilmesi	153
(1)	Genel Olarak	153
(2)	Ödeme Yükümlülüğünü Gösteren Belgede Poliçe Kelimesinin Yer Almaması Bakımından	154
(3)	Ödeme Yükümlülüğünü Gösteren Belgede Yer Alan Borcun Şarta Bağlı Olması Bakımından	154
(4)	Ödeme Yükümlülüğünü Gösteren Belgede Muhatabın Adının Yer Almaması Bakımından	155
(5)	Ödeme Yükümlülüğünü Gösteren Belgede Düzenleyenin Elektronik İmzasının Yer Alması Bakımından	156
iv.	Ödeme Yükümlülüğünü Gösteren Elektronik Kayıt Biçimindeki Belgenin Poliçe Niteliğinde Olmadığının Ortaya Konulması	158
C.	Ödeme Yükümlülüğüyle İlgili Hukuki İşlemler	159
1.	Genel Olarak	159
2.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşlemi	159
a.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Tanımlanması	159
b.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Tarafları	160
c.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Özellikleri	160
i.	Genel Olarak	160
ii.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Kaynaklanan Borcun Asli ve Bağımsız Niteliği	161
iii.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminde Borçtan Sorumluluk	163
iv.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminde Tarafların Bilgilendirme Yükümlülüğü	164
v.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Değiştirilmesi veya Bu İşlemden Dönülmesi	164
d.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Hukuki Niteliği	165
i.	Genel Olarak	165
ii.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Tek Tarafa Borç Yükleyen Bir Sözleşme Olması Bakımından	165
iii.	Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Alacaklı Tarafı Olduğu Gibi Borçlu Tarafı da Tesis Edilebilmesi Bakımından	166

iv. Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Ödeme Yükümlülüğü ile Bağlılığı Bakımından	167
v. Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Kaynaklanan Borcun Asli ve Bağımsız Nitelikte Olması Bakımından.....	168
vi. Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Borcun Tamamı veya Bir Kısmı İçin Gerçekleştirilebilmesi Bakımından	169
vii. Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Finansal Hizmet Sağlayıcısı ve Alıcı Arasında Sözleşmesel Mütteselsil Borçluluk İlişkisi Meydana Getirmesi Bakımından	169
viii. Ödeme Yükümlülüğünün Üstlenilmesi İşleminin Kefalet veya Garanti Sözleşmesi Niteliğinde Olmaması Bakımından.....	170
3. Ödeme Yükümlülüğünden Kaynaklanan Hak ve Yetkilerin Devri İşlemi.....	173
a. Ödeme Yükümlülüğünden Kaynaklanan Hak ve Yetkilerin Devri İşleminin Tanımlanması	173
b. Ödeme Yükümlülüğünden Kaynaklanan Hak ve Yetkilerin Devri İşleminin Özellikleri	173
i. Genel Olarak.....	173
ii. Devir İşleminin Kapsamı	174
iii. Devir İşleminin Gerçekleştirilmesi ve Buna İlişkin Sınırlandırmalar	174
iv. Devir İşleminin Alıcı veya Finansal Hizmet Sağlayıcısına Bildirilmesi.....	175
v. Devir İşlemi Kapsamında Devralanın Devredene Başvurma Hakkı.....	175
c. Ödeme Yükümlülüğünden Kaynaklanan Hak ve Yetkilerin Devri İşleminin Hukuki Niteliği	176
Ş7. MÜCBİR SEBEBİN DİJİTAL TİCARİ İŞLEMDE ÖDEMEYE ETKİSİ	179
SONUÇ	183
KAYNAKLAR.....	193